

tore¹«. Se il piumaggio del piccolo uccello imbalsamato restava smagliante, buon segno; se inclinava al grigio, era meglio prendere l'ombrello.

Ho imparato fin da bambino a valutare le macchie d'umido sui pavimenti, a picchiare con un dito sul barometro per vedere verso dove vibrava la lancetta dorata, a sentire nei lamenti degli zii zoppicanti per calli e duroni annunci di catastrofiche grandinate, a credere nei proverbi che stanno scritti sui calendari dei contadini.

Si capirà perché considero la meteorologia e la climatologia come nemici che assediano le mie giornate. Vorrei rinunciare alle previsioni del tempo alla TV che agitano le mie sere di telespettatore. I bollettini, i satelliti, gli esperti, sembrano avere un solo obiettivo: distruggermi il piacere di aprire la finestra al mattino, di guardare in alto, di stabilire se avrò bisogno dell'impermeabile o se potrò uscire con il vestito chiaro.

Ai meteorologi vorrei rivolgere una proposta. Lavorate per i naviganti, per i piloti, per gli addetti al turismo, gli uomini radar. A noi, umanità stanziale, lasciate qualche incertezza. Lasciateci sorprendere da una pioggia.

B) Poslovice povezane uz vremensku prognozu:

April piovos, maggio ventoso, anno fruttuoso.

Dopo la pioggia risplende il sole. Piccola pioggia fa cessar gran vento. Chi guarda a ogni nuvolo, non fa mai viaggio. Anno di neve, anno di bene.

Nina Sokol

SATOVİ KONVERZACIJE NA TEMU VRIJEME

U svakodnevnoj komunikaciji vrijeme kao tema razgovora bez sumnje zauzima važno mjesto. Informacije o vremenu u dnevnim novinama ili ostalim medijima zanimljive su svima. Kako, međutim, u nastavi njemačkog jezika na razini znanja nakon barem četiri godine učenja u školama usmjerenog obrazovanja ili u konverzacijskim tečajevima u školama stranih jezika provesti satove konverzacije na tu temu i obraditi je što sveobuhvatnije i zanimljivije?

Polazimo od: A) onih *tipičnih situacija* u kojima nam je potrebno bilo aktivno, bilo pasivno znanje u vezi s temom vrijeme: 1. tzv. kontakt-razgovor o vremenu, 2. slušanje ili čitanje vremenskih izvještaja, 3. informiranje sugovornika o pročitanim, odnosno odslušanim, vremenskim izvještajima i 4. nužnost da se informacije o vremenu prevedu na strani jezik; i B) sukladno tome *postavljenih ciljeva* u nastavi stranog jezika: 1. ponoviti tokom dosadašnjeg učenja usvojen rječnik i tipične gramatičke strukture, 2. proširiti vokabular i primjenjivati i složenije gramatičke strukture kako bismo mogli a) voditi razgovore o vremenu, b) čitati ili slušati vremenske izvještaje, odnosno prognoze, c) izvještavati o pročitanim, odnosno odslušanim vremenskim izvještajima i prognozama i d) fakultativno — kod naprednijih učenika — prevoditi kratke tekstove na temu vrijeme na njemački jezik.

¹ un uccello

Za ponavljanje i učvršćivanje osnovnih tipičnih gramatičkih struktura predlažem vrlo jednostavnu i tek unekoliko promijenjenu shemu prema udžbeniku *Unterwegs (Gesprächsbuch I mit Übungen)* H. Griesbacha (izdanje Langenscheidt, Berlin i München, 1984):

- schön
herrlich
A: Heute ist das Wetter wirklich schlecht
scheußlich.
- schönes
strahlendes Wetter.
die ganze Woche schlechtes
so ein mieses
- B: Ja, es regnet schon den ganzen Tag
es schneit schon die ganze Woche ununterbrochen.
- A: Hoffentlich bleibt es noch eine Zeitlang so.
wird es bald besser.

Navedenu shemu učenicima podijelimo, i oni u grupnom radu vode u parovima razgovore prema shemom predviđenim varijantama. Nakon toga pojedine varijante parovi ogledno ponove pred cijelom skupinom učenika, a eventualne gramatičke pogreške, kao i loš izgovor i intonacija, strogo se ispravljaju.

Iz iskustva tvrdim da navedena shema nije prelagana čak ni za učenike koji više godina uče njemački, jedino se s naprednijim učenicima te vježbe moraju provoditi ubrzanim tempom.

Nadalje, predlažem nešto složeniji vid ponavljanja gradiva: to su tzv. kontakt-razgovori (*Kontaktgespräche*) koji se odnose na četiri godišnja doba. Kroz razgovore djelomično proširujemo i rječnik. Razgovore mogu učenici pripremiti bilo u grupnom radu na satu, bilo kod kuće, a provjera se provodi u razredu.

I. *Proljeće*

- A: Aus unserem Sonntagsausflug wird wohl nichts.
B: Wieso denn?
A: Für Sonntag sagt man kühles und unbeständiges Wetter an.
B: Echtes Aprilwetter eben — mal regnet es, mal scheint die Sonne. Ohne Regenschirm wagt man sich ja kaum noch aus dem Haus.
A: Und bei diesem Wetter holt man sich ja so leicht eine Erkältung. Wäre es nicht besser, den Ausflug ausfallen zu lassen?

II. *Ljeto*

- A: Richtiges Badewetter heute! So sonnig und warm!
B: Ja, endlich ist es so richtig sommerlich. Und es soll auch weiterhin so bleiben...
A: Allerdings. Es heißt, die Temperaturen werden heute bis zu 28 Grad erreichen. Aber leicht schwül ist es schon. Wahrscheinlich sind Regenschauer oder Gewitter zu erwarten.

B: Das macht mir wenig aus — ich will trotzdem baden gehen!

III. Jesen

- A: Du liest die Wettervorhersage? Wie ist das Wetter morgen?
B: Frühnebel in den Tälern, tagsüber aber Temperaturen bis zu 20 Grad. Ganz ungewöhnlich für diese Jahreszeit, glaubst du nicht?
A: Einen so schönen Herbst hatten wir schon lange nicht.
B: Nun, trübes und regnerisches Wetter nach langen Schönwetterperioden ist fast die Regel. Genießen wir also den Altweibersommer, solange wir können!

V. Zima

- A: Heute nacht hat es aber tüchtig gefröhen! Die Temperaturen müssen um ein paar Grad gesunken sein.
B: Wenigstens hat es zu schneien aufgehört. Das Verkehrschaos infolge der dichten Schneefälle war ja unbeschreiblich.
A: Vor Glatteisgefahr wird ja noch immer gewarnt. Und auf die öffentlichen Verkehrsmittel kann man sich auch nicht verlassen.
B: Schön ist der Winter doch nur in den Bergen: die schneebedeckten Hänge, ein wolkenloser Himmel und ständig Sonnenschein!
A: Es geht eben nichts über einen Skiurlaub!

Kao osnova pri sastavljanju razgovora poslužile su mi vremenske prognoze iz njemačkih i austrijskih novina za odgovarajuća godišnja doba. U njima sam nastojala upotrijebiti najučestaliji i za dotično godišnje doba tipičan vokabular. U tu svrhu sastavila sam kratke glosare. Kako vokabular na temu vrijeme u njima ni izdaleka nije iscrpljen, nastavnici ga mogu dopuniti na sličan način i, ako to smatraju potrebnim, dodatno ga prezentirati učenicima.

Razgovori se mogu obraditi u slijedu jedan nakon drugog u sklopu jedne ili više nastavnih jedinica. Isto tako mogu se obrađivati i pojedinačno, već prema godišnjoj dobi u kojoj se nalazimo. Razgovori se mogu prezentirati na različite načine; na primjer, mogu se snimiti na vrpce te ih obrađujemo najprije kao tekst za razumijevanje. U daljnjoj fazi eksploatacije učenici će sastavljati jednostavne vremenske izvještaje, odnosno prognoze. Primjer I, proljeće: Es herrscht echtes Aprilwetter: Mal regnet es, mal scheint die Sonne. Auch weiterhin bleibt das Wetter kühl und unbeständig. — Primjer III, jesen: Auch morgen dauert das ungewöhnlich warme und schöne Wetter an. In den Tälern wird es Frühnebel geben, tagsüber aber werden die Temperaturen bis zu 20 Grad ansteigen. Nach der langen Schönwetterperiode ist dann trübes und regnerisches Wetter zu erwarten.

Za proširivanje vokabulara i kao priprema za slušanje vremenskih izvještaja i prognoza, a i kao priprema za prevodenje sličnih tekstova na njemački, posebno su pogodni novinski vremenski izvještaji na njemačkom. Kao primjer navodim jedan od jednostavnijih tekstova iz bečkog »Kuriera« (str. 198).

Obrada: učenici će fotokopirani ili umnoženi tekst pročitati, nastavnici će objasniti nepoznate riječi. Učenici će zatim uz upute i pod vodstvom nastavnika, pomažući se gledanjem u tekst, prepričati sadržaj otprilike ovako: Kalte Luftmassen bewirken, daß das Wetter im Alpenraum auch weiterhin unbeständig und kühl bleibt. Es wurden Frühtemperaturen zwischen 3 und 8 Grad gemessen. Im Laufe des Tages wurden Tageshöchstwerte bis zu 12 Grad

WETTER

SÖNNE

REGEN

WOLKEN

SCHNEE

Wetterlage
Hochreichende Kaltluftmassen bestimmen das Wetter im Alpenraum. Frühtemperaturen: 3 bis 8 Grad. Tageshöchstwerte: 6 bis 14 Grad. Temperaturen (von Freitag, 11 Uhr): Bregenz: 6°; Eisenstadt: 12°; Graz: 10°; Innsbruck: 6°; Klagenfurt: 10°; Linz: 8°; Salzburg: 7°; Wien: 11°; Sonnblick: -8°; Aigen im Ennstal: 8°.

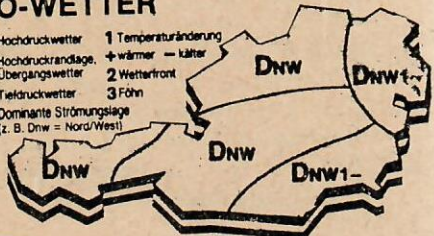
Aussichten
Meist reichlich bewölkt und zeitweise Regen. Schneefallgrenze um 1000 m. Sonntag: Kühl, im Süden teilweise sonnig, sonst bewölkt, einzelne Regenschauer.

Berg- und Ausflugswetter
Berge teilweise in Wolken, wiederholt Regenschauer. Temperaturen in 2000 m um -4 Grad, in 3000 m um -8 Grad.

BIO-WETTER

A Hochdruckwetter
B Hochdruckrandlage, Übergangswetter
C Tiefdruckwetter
D Dominante Strömungslage (z. B. Dnw = Nord/West)

1 Temperaturänderung
→ wärmer — kälter
2 Wetterfront
3 Föhn

TAGES-HÖCHST-WERT 14
DURCH-SCHNITT +6
FRÜH-WERT +3

HEUTE: Der Einbruch der kalten Luftmassen bringt für viele Wetterfühlige eine Zunahme der Schmerzintensität bei Rheuma und Ischias und auch eine gewisse Belastung für Herzranke. Diese sollten sich daher genau an die ärztlichen Vorschriften zur Medikamenteneinnahme halten.

Für andere wetterfühlige Menschen bringt das derzeitige Wetter hingegen Erleichterung, da ihr Organismus den Wetterstreß gut ausgleichen kann. Es kommt zu gesteigerter Lebensfreude, das Unfallrisiko sinkt!

AUSSICHTEN: Stationäres Biowetter.

Mit der KURIER-Bioprognose und Ihrem Arzt können Sie Ihre Wetterfühligkeit bekämpfen: Notieren Sie täglich das Biowetter und Ihre Beschwerden, und erulieren Sie so Ihren Wettertyp.

Ausland

Amsterdam: bewölkt, 11	Berlin: Regen, 9	Istanbul: wolkenlos, 19	Oslo: heiter, 11
Athen: wolkenlos, 24	Brüssel: bewölkt, 10	Lissabon: heiter, 18	Paris: wolkig, 13
Belgrad: wolkig, 26	Budapest: Regen, 13	Madrid: heiter, 13	Prag: Regen, 8
	Dubrovnik: bewölkt, 23	Moskau: heiter, 28	Rom: bewölkt, 20
	Helsinki: bewölkt, 15	Nizza: heiter, 19	Stockholm: heiter, 14

verzeichnet. Zunächst bleibt es bewölkt, zeitweise wird es regnen. Die Schneefallgrenze ist um 1000 m. Das kühle und unbeständige Wetter dauert auch am Sonntag an. Es ist mit Regen-, in den Bergen mit Schneeschauern zu rechnen. Und wie ist das Wetter in Europa? In A. ist es bewölkt, die Temperatur betrug um 7 sieben Uhr ...

Tu vrstu vježbe možemo primijeniti samo na najvišoj razini znanja, a nastavnik se mora studiozno pripremiti te za svaku natuknicu iz originalnog teksta predvidjeti što više varijanti. Bilo bi poželjno da nakon razumijevanja pisanog teksta slijedi vježba za razumijevanje slušanog teksta, npr. vremenskog izvještaja presnimljenog s radija.

I, konačno, samo bih dotakla pitanje kako provoditi prijevodne vježbe na temu vrijeme. Uz pretpostavku da učenici poprilično korektno vladaju gradivom iz prijašnjih vježbi, te da nastavnik provede detaljne pripreme, to je jednostavno: trebamo i opet nekoliko tekstova (vremenskih izvještaja) na njemačkom jeziku te adekvatan tekst koji želimo prevesti na njemački. Učenicima ćemo dati uputu da hrvatski tekst dobro pročitaju, a nakon toga da nepoznate izraze pokušaju naći u njemačkim tekstovima. Upozorit ćemo ih i na mjesta u tekstu koja se ne mogu prevesti doslovno i navesti ih da u izvornom njemačkom tekstu nađu mjesta koja bi po njihovu mišljenju mogla sadržavati odgovarajući spornim dijelovima teksta.